

El Museu Marès aplega les restes més rellevants i relata la història de la trista destrucció del riquíssim patrimoni artístic del monestir

Sant Pere de Rodes, crònica d'un desastre

Ignasi Aragay
BARCELONA

Al llarg de les últimes dues dècades, el monestir de Sant Pere de Rodes ha passat de ser una ruïna romànica a convertir-se en un monument restaurat. Però, tot i així, i més enllà de l'espectacularitat de l'edifici i del privilegiat enclavament, al públic li resulta difícil –per no dir impossible– fer-se una mínima idea de la riquesa artística que el cenobi va lluir en la seva plenitud romànica. No debades és ben poc el que va quedar de l'obra del genial Mestre de Cabestany. I encara menys el que es pot veure *in situ*.

Una part d'aquest patrimoni dispers i esmicolat és la que ara es pot veure reunida al Museu Marès, dipositari de la peça més important del llegat escultòric de Sant Pere de Rodes: el famós *Relleu de l'aparició de Jesús als seus deixebles al mar* (s. XIII), obra del Mestre de Cabestany. Aquest fragment de la portalada del monestir va ser comprat per al museu per subscripció popular a finals dels anys 50: hi van contribuir des del bescomte de Güell fins a Oriol Bohigas. La peça és el punt de partida de l'exposició, que a través de capitells, columnes i altres obres s'endinsa en un relat de destrucció i espoliació que té el contrapunt en el col·leccionisme com a salvació.

Detall del fragment del relleu més conegut de la portalada del monestir, obra del Mestre de Cabestany ■ JORDI PLAY

La portalada del monestir devia ser d'una qualitat excepcional, molt superior a la de Ripoll

Segons Eduard Riu-Barrera, comissari de l'exposició i responsable de la restauració de Sant Pere de Rodes, a partir de l'abandó del monestir per part dels monjos el 1897 les causes del desmantellament de l'edifici van ser la recerca del tresor del monestir –aparegut finalment fa pocs anys durant la restauració i excavació del conjunt–, el reaprofitament del

marbre i la pedra –els mateixos monjos en van donar la concessió a contractistes ja a principis del XIX–, la salvaguarda per a l'ús devot i finalment la valoració del romànic, que va arribar quan ja era tard.

“La portalada, tota de marbre, devia ser excepcional, d'una qualitat escultòrica molt superior a la de Ripoll”, afirma Riu-Barrera. Al monestir se'n conserven

centenars de fragments trinxats. Tret d'algunes peces al Museu de Cluny (França) i als EUA, la majoria estan repartides per museus, esglésies i col·leccions particulars catalanes, sovint a l'Empordà. Al MNAC no hi ha res. ■

*
La fortuna d'unes obres,
MUSEU MARÈS. PLAÇA SANT
IU, 5. BARCELONA. FINS AL 29/4

Concert del
Herbie Hancock
Quartet al
Festival de Jazz

Redacció
BARCELONA

El Herbie Hancock Quartet, un dels referents més trencadors del jazz contemporani, serà aquesta nit al Palau de la Música en el marc del Festival Internacional de Jazz de Barcelona. Com consta en els estatuts de la seva marca, Hancock va més enllà del jazz i així ho exhibeix en el seu últim i inclassificable treball *Possibilities*, en què ha buscat un planter de col·laboradors per sorprendre els més puristes: Cristina Aguilera, Sting, Annie Lenox, Paul Simon, Carlos Santana, Stevie Wonder i Angélique Kidjo. Avui, però, estarà sol amb el seu quartet per presentar els temes d'aquest treball i els de sempre, entre els quals destaca *Watermelon Man*, *Maiden Voyage* i *Cantaloupe Island*.

Hancock va començar de ben jove, com a pianista de Miles Davis, i va créixer musicalment al seu costat. Avui, amb 65 anys, està considerat un dels grans noms del jazz. ■

Lila Downs serà
aquesta nit
al Razzmatazz

Redacció
BARCELONA

Després de la seva exitosa aparició al Grec 2006, Lila Downs torna avui a Barcelona, al Razzmatazz, en un concert per presentar el seu últim treball, *La cantina (Entre copa y copa)*. Conté balades ranxeres contra el sofriment i la solitud, que es canten tradicionalment a les cantines de Mèxic. ■

Crítica* jazz

Pere Pons

Confirmada l'excel·lència

El risc més gran d'un festival de jazz com el de Barcelona és el de la seva pròpia existència. Un repte gens fàcil quan es tracta de fer rendibles unes propostes que defensen la solidesa creativa i la fragilitat del jazz com a valor de mercat. Circumstància que no tan sols justifica una programació que vol jugar sobre segur sinó que recla-

ma la màxima adhesió amb l'empresa responsable. Un suport que cal de l'aficionat però també d'unes institucions que haurien d'involucrar-se més en una iniciativa que pot donar marca de distinció a la ciutat i, al mateix temps, permetre preus més populars que els 30 o 95 euros per veure Joe Lovano o el trio Keith Jarrett, Gary Peacock & Jack De-

Estil, classe i solera, un plaer del primer minut a l'últim

Johnette. Dues actuacions en dos dies consecutius a diferents sales del remodelat Auditori que han marcat –amb el concert de Dhafer Youssef & Nguyễn Lê– el tram més àlgid del que por-

tem de festival. Lovano va plantar el seu esplèndid nonet a la no menys esplèndida Sala Oriol Martorell, i allò va sonar com els àngels. El saxofonista de Cleveland va atacar el *Birth of the cool* milesdavià des d'una nova col·laboració amb Gunther Schuller i els resultats van ser pur or en barres. Estil, classe i solera, un plaer del primer minut a l'últim.

L'excel·lència d'una altra formació integrada per Jarrett-Peacock-DeJohnette va confirmar-se l'endemà a la Sala Simfònica amb una sessió tan previsible com exquisida. Estàndards que han passat per milers de mans van rejuvenir fins a tornar a néixer quan van caure al sarró d'aquesta santíssima trinitat del jazz. Els últims 20 minuts de la primera part i

la progressió *funky-rumbe* de la segona van reflectir l'animositat d'un Jarrett que, sense oblidar-se dels fotògrafs, va oferir la seva cara més amable. Un autèntic miracle per als sentits.

*
Joe Lovano Nonet / Keith Jarrett, Gary Peacock & Jack DeJohnette, AUDITORI, DIES 14 I 15 DE NOVEMBRE